Hazırlayan: Gülder DEMİR - gulder.demir@dunya.com

VAN: Geçmişi Geleceğe Öyküsü İle Taşıyan Kent...

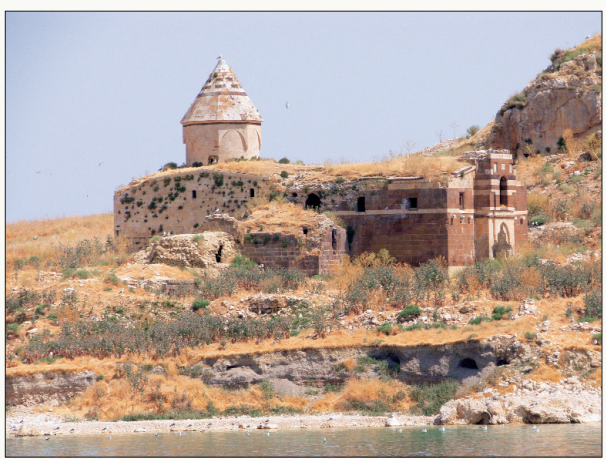
Van'a ayak bastığınızda neredeyse deniz büyüklüğünde olan ve Vanlıların gölden çok deniz diye tanımladıkları Van Gölü karşılar sizi. Van, kaleler kenti olarak anılmasını sağlayan kaleleri, tarihi yapıları, dünyaca ünlü kedisi, pek çok turizm aktivitesine olanak sağlayan coğrafyası ile önemli bir turizm merkezimizdir.

Geçmişi olmayanın geleceği de olmaz denir. Her kent de kendine özgü geçmişini taşır günümüze... Binlerce yıllık tarihi bir geçmişi, dünyada benzerine az rastlanır kültürel bir mirası, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış ve bütün bu medeniyetlerin izlerini asırlar geçmesine rağmen günümüze kadar koruyabilmesi ile Van, ayrıcalıklı bir kentimiz... İran, Mezopotamya, Kafkasya ve Orta Anadolu bozkırlarıyla çevrili bir kavşak noktasında yer alan Van Gölü Havzası, insanlık tarihinin en eski çağlarından başlayarak eşi bulunmaz medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır. Bölgede MÖ 855 yılında Urartu Krallığı kurulmuş ve bu krallık üç asır Van'da hüküm sürmüştür. Bu nedenledir ki Urartu medeniyetinin en güzide örnekleri Van coğrafyasındaki yerini korumakta. Van Kalesi, Toprak Kale, Çavuş Tepe, Samran Kanalları ve daha binlercesi... Bu coğrafyada MÖ 550'de Urartuları yıkan Medler MÖ 331'de Büyük İskender komutasındaki Pers ordularına karşı yenilerek tarihten silinmiş. Daha sonra Romalılar, Selevkoslar bölgede yaşamış onların ardından Sasaniler ve Bizanslılar uzunca bir süre Van civarında hüküm sürmüş. 640 yılında Hz. Ömer döneminde yö-

reye İslamiyet girmiş, ancak bölge Bizans İmparatorluğu sınırları içinde kalmış. Bizans'ın çöküşünün ardından Van, Osmanlı hâkimiyetine geçmiş ve bu dönem 400 yıl sürmüş. 1915-1918 arası Rus işgali gören Van, geri alınarak ülke topraklarına tekrar katılmış.

SEYRİ DOYUMSUZ GÜZELİKLERİYLE VAN

Van'a ayak bastığınızda neredeyse deniz büyüklüğünde olan ve Vanlıların gölden çok deniz diye tanımladıkları Van Gölü karşılar sizi. Masmavi sularının bazen coşup bazen sakinleştiği değişik görüntüsüyle veya kızıllaşan gün batımı ile doyumsuz bir güzellik sergiler. Birçok dere ve ırmak Van Gölü'ne dökülür. Bu dere ve ırmakların ağızlarında inci kefali denen bir balık türü yaşar. İlkbaharda yumurtlamak için dere ve ırmakların içlerine doğru yüzmeleri izleyenlere keyifli saatler yaşatır.

Kaleler kenti olarak anılmasını sağlayan kaleleri, dünyaca ünlü kedisi, pek çok turizm aktivitesine olanak sağlayan coğrafyası ile önemli bir turizm merkezimiz olan Van'ın hemen yanındaki tepede 1.Sarduri tarafından yaptırılan Van Kalesi, gölden 80 metre yükseklikte bir kaya üzerinde ihtişamlı bir görüntü sergiler. Evliya Çelebi'nin

çökmüş deveye benzettiği Van Kalesi, kral mezarları, her biri 33 tonluk taşları, yazıtları, rölyefleri, tüm haşmetiyle hâlâ ayakta durmakta...

Hoşap Çayı üzerinde, Güzelsu Köyü'nde bulunan bu olağanüstü kale yine Urartular tarafından yaptırılmış, yüzyıllar boyunca ayakta kalarak Osmanlılar tarafından bile kullanılmış. Bir kartal yuvası gibi çok uzaklardan bile dikkat çeken bu görkemli yapı seyir köşkü, harem ve selamlık, zindan, fırın, mescit gibi bölümleriyle günümüze kadar sağlam olarak gelen ender eserlerden biri.

Van kenti ve civarında, çoğu harap olmuş pek çok cami ve kilise bulunmaktadır. 1660 yılında Kaya Çelebizade Koçi Bey tarafından yaptırılan Kaya Çelebi Camii, Ahlat taşıyla inşa edilmiş olan, Şeyh Abdurrahman Baba Türbesi, Hüsrev Paşa Külliyesi, bir duvarı günümüze ulaşan Ahlat Selçuklularının yaptığı Ulu Camii, yöredeki ilk İslami eser olan ve sadece minaresi ayakta kalan Süleyman Han Camii ve 13. yy.da Selçuklular'ın yaptığı Kızıl Minareli Camii bölgedeki önemli İslami eserlerdir. Van'a dokuz km. uzaklıktaki Yukarı Bakraçlı Köyü'nde bulunan ve Yedi Kilise olarak anılan kalıntılar aslında iki grup halinde yaptırılan beş kilise görülmeyen değer yerlerden...

Van'ı, ilçesi Bahçesaray'a bağlayan yol üzerinde bulunan Artos Dağı ve Müküs Vadisi, olağanüstü zengin florası ile görenleri kendisine hayran bırakıyor. Yüzlerce dağ lalesi ve pek çoğunun Latince ismi olan, ama Türkçe karşılığı bulunmayan çiçek örtüsü yalnız botanikçiler için değil doğaseverler ve fotoğrafçılar için de eşsiz görüntüler sunar.

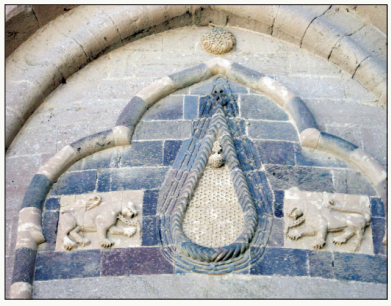
Çarpanak Adası, kuşların göç yolları üzerinde Anadolu'daki son duraklarından ve özellikle ilkbahar

aylarında, ornitologların akınına uğrayan ada-da, Türkiye'deki tüm kuş çeşitlerine rastlamak mümkün. Yine Van'ın Çatak İlçesi sınırları içinde Beyaz Su Çağlayanı, Van-Hakkâri yolu üzerinde, Hoşap'a varmadan önce, Bol Dağı kayalıkları üzerine kurulmuş olan Sardurhinili (bugünkü Çavuştepe) Urartu mimarlığının başarılı bir örneği. 2700 yıllık Urartu buğdayı ise halen, Çavuştepe kalesindeki küplerin içerisinde olduğu söylenmekte...

AKDAMAR ADASI'NIN ÖYKÜSÜ

Gevaş İlçesi'nin karşısında yer alan Akdamar Adası'ndaki ünlü manastır ve kiliseler, buranın dini açıdan önemini sergiler. Keşiş Manuel tarafından 915-921 tarihleri arasında yaptırılan kilise daha sonra manastıra dönüştürülmüş. Adadaki kutsal haç, kilisesinin duvarlarında yer alan taş oyma figürler pek çok dini hikâyeyi adeta çizgi roman gibi anlatmakta.

Van Gölü'nün eşsiz maviliği içinde yüzen Akdamar Adası, sizi tarihin tanıklarıyla buluşma imkânı sunuyor. Van bir şekilde anlatılamaz, her gören bir hikâyesine kaptırır kendisini ve belki de Van zamana meydan okuyan geçmişin öyküsüdür... Akdamar Adası için de bir öykü anlatıla gelir. Adada yaşayan papazlardan birinin Tamara adlı genç ve güzel bir kızı varmış. Tamara karşı kıyıda yaşayan Vanlı bir çobana âşık olur ve gizlice buluşup konuşurlarmış. Tamara çoban ile buluşmak için bir fenerin ışığını yakarak yol gösterirmiş. Işığı gören çoban ışığı takip ederek adaya doğru kulaç atıp buluşma noktasından adaya çıkarmış. Bir gün nasıl olduysa bu ilişkiden Tamara'nın babasının haberi olmuş. Kızına baskı yapıp işin aslını öğrenen baba, Tamara'yı bir odaya hapsetmiş. Tamara'nın çobanla buluşacağı gece aniden bir fırtına çıkmış, ama Tamara'nın babasından ışık işaretini alan genç çoban göle girip ışığa doğru yüzmeye başlamış. Ancak ışık hep yer değiştirip, belirli bir yerde durmadığından çoban kulaç atmış, atmış, atmış... Sonunda ışık sahilde bir yerde durmuş ve çobanda oraya doğru yönelmiş ne var ki çoban yorgunluktan bitap düşmüş. ve de Tamara'nın babasının beklemekte olduğunu görmüş. Çoban geri dönmek için yüzmek istemişse bile buna gücü kalmamış. Yorgunluk, taş ve sopaların etkisi ile çoban sulara batıp çıkmaya başlamış. Son nefesinde, batmadan öncede "Ah Tamara" diye inleyerek gölün mavi sularına gömülmüş. Önce adanın adı "Ahtamara" iken günümüze Akdamar olarak gelmiş.

GURMELER İÇİN DEĞİŞİK LEZZETLER

Van aynı zamanda gurmeler için Van mutfağı değişik lezzetleri ve çeşitliliği ile doyumsuz tatlar sunar. Van mutfağını simgeleyen tatlar arasında; ayran aşı, grut aşı, şile, keledoş, sengeser, murtuğa, kurut köftesi, üzüm aşı, çılbır, ekşili, ciğer köftesi, Van baklavası, Van pastası, işbabyan, kavut, tandırda ya da fırında Van balığı, tereyağında alabalık, helise, paluza, çömlek yahnisi, gül reçeli sayılabilir. Van'ı ziyaret ettiğinizde, ara sokaklarda bulunan kente özgü kahvaltı salonlarına mutlaka uğramalısınız. Kısaca Van geleceği görmek isteyen konuklarını geçmişin derinliklerinde keşfe davet ediyor.

